

УДК 351.713:336.02 (477)

Податковий контроль в умовах реформ в Україні

Ю.М. ВАСЮК

Головне управління Державної фіскальної служби у Київській області,
м. Київ, Україна, E-mail: vasykum@ukr.net

Авторське резюме

У статті проаналізовано основні напрями реформування податкової сфери, відображені в загальнодержавних документах, серед яких: Програма діяльності Кабінету Міністрів України, Стратегія сталого розвитку «Україна–2020», Коаліційна угода, План заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна–2020» у 2015 році. Розкрито зміст нормативно-правового забезпечення здійснення реформ у податковій сфері, зокрема, що стосуються питань, пов'язаних з податковим контролем у частині вдосконалення адміністрування податку на додану вартість, формування системи податкового контролю залежно від ступеня ризику діяльності платників податків, забезпечення відкритості доступу до інформації про сплату податків. Обґрунтовано місце та роль податкового контролю в умовах сучасних реформ як інструмента забезпечення наповнення бюджету.

Висвітлено зарубіжний досвід щодо застосування механізмів реалізації податкового контролю. Зокрема, виокремлено дію адміністративного, правового, економічного, інформаційного механізмів податкового контролю з урахуванням відповідної практики в країнах ЄС.

Ключові слова: податкова реформа, податковий контроль, система податкового контролю, зарубіжний досвід, механізми реалізації податкового контролю.

Tax control under conditions of reforms in Ukraine

YU.M. VASIUK

Main department of State fiscal service in Kyiv region, Kyiv, Ukraine,
E-mail: vasykum@ukr.net

Abstract

The main directions of tax sphere reforming, that were represented in national documents, namely: the Cabinet of Ministers of Ukraine activity program, the Strategy of Sustainable Development «Ukraine–2020», Coalition Agreement, the Plan of Action to implement the Cabinet of Ministers of Ukraine activity program and the Strategy of Sustainable Development «Ukraine–2020» in 2015 are analyzed in the article. The essence of normatively-legal reforms' providing in tax sphere is disclosed here. It concerns the questions of tax control in improving of VAT administration, forming of tax control system depending on the risk of taxpayers' activity, providing openness of access to information payment about taxes. The place and role of tax control under conditions of modern reforms as a tool of budget revenues is grounded by the author.

Foreign experience of using the mechanisms of tax control realization is clarified here. In the article the effect of administrative, legal, economic, informational tax control mechanisms, taking into account relevant practice in the EU, is singled out.

Key words: tax reform, tax control, tax control system, foreign experience, mechanisms of tax control realization.

Постановка проблеми. Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, схваленою постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 року

© Ю.М. Васюк, 2015

№ 26-VIII, визначено основні цілі його діяльності, серед яких і нова економічна політика, що серед іншого передбачає зниження податкового навантаження на малий та середній бізнес, зокрема: двократне зменшення ставки єдиного податку; встановлення заборони на проведення протягом 2015-2016 років перевірок суб'єктів господарювання контролюючими органами; запровадження інституту податкового компромісу з метою повного декларування наявних активів та введення обов'язкового декларування доходів; впровадження нової системи адміністрування податку на додану вартість.

Зрозумілим є те, що виконання визначених пріоритетів і завдань потребує нових підходів до здійснення податкового контролю в умовах реформування, зокрема в контексті європейської інтеграції. Сьогодні з урахуванням євроінтеграційного спрямування розвитку України проводяться дослідження щодо пошуку механізмів управління оподаткуванням, здійснення обґрунтованої податкової політики, формування ефективної податкової системи, яка б відповідала вимогам єдиного європейського ринку.

У сучасній вітчизняній і зарубіжній науці та практиці активно обговорюються проблеми, пов'язані з реформуванням податкової системи. Для України це питання є актуальним, зважаючи принаймні на дві позиції: по-перше, державі потрібна сильна економічна система, яка сприятиме вирішенню низки соціальних проблем; по-друге, прагнення України приєднатися до європейської спільноти потребує виконання не лише низки запланованих заходів, а й пошуку ефективних механізмів реалізації відповідної податкової політики.

З урахуванням зазначеного необхідним є вирішення питань податкового планування відповідно до основних статей податкового законодавства, кодексів; прийняття управлінських рішень, зважаючи на впливи податкових факторів на розвиток соціально-економічного становища держави; формування відповідної податкової системи, а також роз-

роблення низки нормативно-правових актів тощо.

Утім немає досліджень, які б системно визначали місце та роль податкового контролю в умовах реформ, зокрема в податковій системі. Заплановані зміни передбачають побудову нової системи суспільних відносин у податковій сфері, зокрема між державою та платниками податків, податковими органами, бізнесом, громадянами, іншими державами.

Аналіз досліджень і публікацій. У науці державного управління податкові питання досліджено досить широко, зокрема в дисертаціях розглянуто: механізми державного управління у сфері оподаткування, механізми реалізації державної податкової політики, управління податковою службою, розвиток державної податкової політики, розвиток податкової системи України та її адаптація до вимог Європейського Союзу, механізми державного управління податковою службою України, державне регулювання податку на майно та доходів, податковий механізм державного регулювання соціально-економічних процесів, податковий менеджмент, питання подолання податкової злочинності, податкового регулювання, державного управління оподаткуванням, механізми взаємодії органів податкової служби з громадськістю, податкові режими, управління розвитком державної податкової служби, податкового стимулювання (В.Балабан, Н.Беспала, В.Білоус, А.Білюк, В.Галушка, Г.Дмитренко, О.Долгий, Г.Дученко, В.Задорожний, М.Кармінська-Белоброва, Л.Касьяненко, Ю.Клепікова-Чижова, О.Корецький, О.Костенко, Т.Крушельницька, А.Лаврешов, О.Личук, В.Мірошниченко, Р.Овчаренко, А.Омел'янчук, О.Покоłodна, В.Попова, А.Слюсар, О.Чикаренко, Р.Щава). Однак власне податковий контроль розкрито лише з позицій системи державного управління соціально-економічним розвитком регіону (В.Долгальов).

У контексті досліджуваного слід звернути увагу на окремі вітчизняні дослідження у сфері реалізації податкового контролю, які стосуються кількох

напрямів. Зокрема, науковцями робиться наголос на особливостях реалізації податкового контролю в системі управління державними фінансами [7]. При цьому увага акцентується на основних функціях системи державного управління на всіх його рівнях, що має сприяти створенню ефективної податкової системи і, як наслідок, адекватного податкового контролю на державному рівні.

Також предметом наукової уваги є вивчення ролі та місця податкового контролю в умовах трансформаційної економіки України. Державний фінансовий контроль розглядається як форма державного управління, податковий контроль вважається складовою державного фінансового контролю і відповідно державного управління [2].

Крім цього, у дослідженнях розглядаються теоретичні та практичні підходи і положення щодо суті функцій податкового контролю, звертається увага на кілька складових: специфіку проведення податкових перевірок та тенденції розвитку податкового контролю в Україні; структуру органів державної податкової служби; визначення етапів попереднього податкового контролю; взаємозв'язок податкових органів з іншими контролюючими органами; планування та прогнозування податкових надходжень до бюджету; особливості і методи масово-роз'яснювальної роботи податкових органів [1].

Реалізація податкового контролю в Україні розглядається також з позицій податкового менеджменту, зокрема: обліку платників податків та податкових надходжень; контрольної діяльності податкових органів; контролю за нарахуванням і своєчасною сплатою податку на прибуток; місцевих податків та зборів; мита; акцизного збору та ПДВ; оподаткування доходів громадян; податкового контролю за спрощеної системи оподаткування тощо [6, 8].

Цікавими в контексті дослідження є теоретико-методологічні підходи щодо податкового контролю в аспекті організації контрольної-перевірочної діяльності, виявлення податкових правопорушень та нарахування штрафних санкцій

[4], а також погляди на податковий контроль як на процедуру податкового адміністрування, якій притаманна певна конфліктність, що пов'язана з публічною природою всієї фінансової діяльності держави [9].

Питання реалізації податкового контролю розглянуто також з позицій місця податкового контролю в системі державного управління соціально-економічним розвитком регіону [3], а також ролі податкового контролю у сфері забезпечення економічної безпеки держави [5].

Незважаючи на широкий спектр дослідженого, необхідно детально проаналізувати сучасну нормативно-правову базу з питань реформування податкової сфери, а відповідно розкрити новий зміст податкового контролю як інструмента захисту державних інтересів, а також присвятити наукову увагу пошуку ефективних механізмів здійснення податкового контролю, чого до цього часу ще не було здійснено.

Мета дослідження. Завданнями статті визначено аналіз змісту нормативно-правових документів з питань реформування в податковій сфері; науково-теоретичне обґрунтування місця та ролі податкового контролю в умовах реформ; висвітлення сучасних зарубіжних підходів до застосування механізмів реалізації податкового контролю; визначення основних напрямів його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до основних положень Податкового кодексу України податковий контроль – це система заходів, що вживаються контролюючими органами з метою контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань регулювання обігу готівки, проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Податковий контроль здійснюється відповідними органами, серед яких контролюючі органи та органи стягнення. Контролюю-

чими органами є органи доходів і зборів – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування єдиної державної податкової, державної митної політики в частині адміністрування податків і зборів, митних платежів та реалізує державну податкову, державну митну політику, забезпечує формування та реалізацію державної політики з адміністрування єдиного внеску, забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями при застосуванні податкового та митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, його територіальні органи. У складі контролюючих органів діють підрозділи податкової міліції.

Органами стягнення є виключно контролюючі органи, уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску у межах повноважень, а також державні виконавці у межах своїх повноважень. Стягнення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску за виконавчими написами нотаріусів не дозволяється.

Повноваження і функції контролюючих органів визначаються Податковим кодексом, Митним кодексом України та законами України. Органи Служби безпеки України, внутрішніх справ, податкової міліції, прокуратури та їх службові (посадові) особи не можуть брати безпосередньої участі у проведенні перевірок, що здійснюються контролюючими органами, та проводити перевірки суб'єктів підприємницької діяльності з питань оподаткування.

Податковий контроль здійснюється шляхом ведення обліку платників податків; інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів; перевірок та звірок відповідно до вимог Податкового кодексу, а також перевірок щодо дотримання законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи у порядку, встановленому законами України, що регулюють відповідну сферу правовідносин.

Сьогодні в Україні проводяться ре-

форми у різних сферах, серед яких і податкова. Основні напрями реформ зафіксовані у Стратегії сталого розвитку «Україна–2020», Коаліційній угоді, Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, Плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна–2020» у 2015 році. Податкова реформа передбачає виконання значної кількості завдань, у тому числі щодо здійснення податкового контролю.

Зокрема, документально засвідчено, що необхідним є коригування функціонального призначення фіскальних органів шляхом переходу від наглядово-каральної функції до обслуговуючої, що допомагає в нарахуванні та проведенні сплати податків. Актуальним є впровадження електронних сервісів для платників податків; зменшення податкового навантаження на заробітну плату з метою її детінізації. Відповідно такі зміни потребують і застосування нових підходів у здійсненні податкового контролю.

Нормативно-правовий зміст реформ у податковій сфері стосується:

- удосконалення законодавства, спрямованого на посилення боротьби із схемами ухилення від сплати податків як юридичними, так і фізичними особами, зокрема удосконалення адміністрування податку на додану вартість, формування системи податкового контролю залежно від ступеня ризику діяльності платників податків, забезпечення відкритості доступу до інформації про сплату податків;

- закріплення на законодавчому рівні функції надання узагальнюючих податкових консультацій за Міністерством фінансів України;

- поширення дії Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» на податкові органи;

- законодавчого забезпечення збільшення рівня фінансування місцевих бюджетів (зокрема, шляхом сплати податку на доходи фізичних осіб за місцем провадження підприємницької діяльності (розташування земельної ділянки), укладення соціальних угод між

суб'єктами господарювання та органами місцевого самоврядування для фінансування розвитку сільської місцевості, передбачивши відповідні кошти у складі фіксованого сільськогосподарського податку;

- удосконалення законодавства щодо оподаткування доходу від операцій з фінансовими інструментами.

У частині адміністрування у податковій системі важливою є ліквідація корупційної складової в адмініструванні податків, у тому числі в усіх видах плати за земельні ділянки та в адмініструванні екологічного податку; скасування штрафних фінансових санкцій щодо платників податків, які без оскарження податкового повідомлення-рішення сплатили донараховані платежі; запровадження обов'язковості видачі податкового повідомлення-рішення у разі складення акта за результатами перевірки.

Також йдеться про проведення податкової амністії капіталів після реформування податкової системи шляхом одноразового добровільного декларування з 1 січня 2016 р.; ініціювання укладення договорів про уникнення подвійного оподаткування, зокрема з країнами, які внесені до переліку офшорних зон; забезпечення сплати податку на доходи фізичних осіб виключно за місцем провадження діяльності працівника, податок з доходів якого сплачується, а також адміністрування податку на додану вартість із забезпеченням прав платників податку шляхом своєчасного його відшкодування.

Можливість ухилення від оподаткування має бути ліквідовано із застосуванням фінансових інструментів шляхом запровадження ефективних механізмів запобігання створенню та діяльності фінансових пірамід, фіктивних емітентів цінних паперів, їх виявлення і ліквідації та посилення регулювання діяльності фінансових установ.

Податкова реформа стосується також оподаткування у сільськогосподарській, енергетичній, культурній сферах. Так, пропонується збереження до 1 січня 2018 року чинної системи оподаткування сільськогосподарських то-

варовиробників і відшкодування податку на додану вартість під час експорту сільськогосподарської продукції. Також передбачено розроблення до 1 червня 2017 р. нової системи оподаткування, яка стимулюватиме розвиток сільськогосподарського виробництва. Планується запровадження змішаної системи оподаткування енергетичного сектора відповідно до міжнародних стандартів. Податкові стимули визначено головними інструментами підтримки національного культурного продукту, що надаватимуться його виробникам та розповсюджувачам, закладам культури. Також має бути збережено податкові пільги книговидавничій галузі.

Крім цього, йдеться і про встановлення особистої фінансової відповідальності працівників податкових та митних органів за втрати, що їх зазнали суб'єкти підприємницької діяльності через незаконні дії або бездіяльність чиновників.

У зарубіжних дослідженнях розглядаються питання, пов'язані з механізмами реалізації податкового контролю, серед яких увага приділяється правовому, інформаційному, економічному, соціальному. Зокрема, наголошується на важливості правового механізму реалізації податкового контролю [13]. Його реалізація розглядається в аспекті відповідальності за скоєння податкового правопорушення: несвоєчасна подача декларацій, звітів тощо; несвоєчасна виплата та недекларування прибутку, який оподатковується; подання недостовірної інформації в податкових деклараціях. Крім цього, в інших працях [10] стверджується про те, що правовий механізм має застосовуватись з метою виявлення та запобігання шахрайським діям з ПДВ, що вбачається шляхом застосування звичайних методів щодо вдосконалення існуючої системи ПДВ, а також із використанням більш ґрунтовних заходів, спрямованих на зміну системи. Ще у 2006 році Європейська Комісія створила групу експертів «Антиподаткове шахрайство – стратегія ACCALX», метою якої було проведення оперативних дискусій з опрацювання

заходів щодо призупинення і унеможливлення податкового шахрайства. Це свідчить якраз про дію адміністративного механізму реалізації податкового державного контролю. Упродовж 2007-2009 рр. проводилася низка конференцій для європейських підприємців «ПДВ-шахрайство», метою яких було надання можливості підприємцям висловити свої думки і пропозиції щодо ПДВ. Головним результатом використання інформаційного механізму стало підвищення податкового адміністративного потенціалу для виявлення шахрайства з ПДВ та запобігання йому, а також повернення податків у випадку виявлення шахрайства. Головна ідея – це побудова відповідних відносин між платниками податків і податковими адміністраціями шляхом використання сучасних ІТ-технологій. Фактично йдеться про гармонізацію правового і адміністративного механізмів реалізації податкового контролю шляхом автоматизації доступу до певної інформації, стандартизації для реєстрації і зняття з обліку платників податків у VIES (ПДВ інформаційної системи Exchange), а також створення європейської мережі EUROFISC, до якої входять посадові особи національних податкових адміністрацій для виявлення шахрайства на початковій стадії.

Економічний механізм реалізації податкового контролю закордонними фахівцями вбачається у процесах управління податковими ризиками податковими адміністраціями на центральному та місцевому рівнях. У цьому випадку використовується категорія «розумний контроль великих ризиків» [11], який передбачає запобігання будь-якої незаконної податкової діяльності та виконання платниками податків своїх обов'язків.

Соціальний механізм [18] у реалізації податкового контролю виявляється крізь призму розуміння соціального добробуту, що ґрунтується на унеможливленні конфліктів між урядами, чиновниками і приватними фірмами у контексті процесу зборів податків. Фіскальна політика у цьому випадку стосується управління корупційними механізмами

з поширення ухилення від сплати податків і корупційної поведінки. Механізми реалізації податкового контролю у цьому науково-практичному підході здійснюються шляхом встановлення оптимальної ставки податку і вироблення механізмів контролю за корупційними діями, які пов'язані зі стимулюванням заробітної плати. Однак різні рівні бюрократичної системи державного управління вважаються перешкодою для запровадження дієвого податкового контролю. В основу цих висновків покладено твердження, що корупція негативно впливає на розподіл ресурсів і гальмує економічне зростання. Механізми реалізації податкового контролю, як наголошується, мають забезпечувати справедливий розподіл податків. Інший підхід стосується інституційних обмежень, коли корупційні схеми розроблені спеціально для отримання більших розмірів хабарів і це явище, зрозуміло, стосується діяльності уряду, що, у свою чергу, призводить до передачі державних ресурсів у власність приватних осіб і відповідно – до скорочення державних прибутків. А в результаті таких дій справедливе й ефективне податкове адміністрування є неможливим.

Аналіз зарубіжної літератури вказує на потребу в удосконаленні податкового контролю, передусім виокремлюються певні напрями, серед яких увага звертається на розроблення механізмів стимулювання з метою зменшення витоку податків, механізмів боротьби з корупцією; підвищення заробітної плати в державному секторі та виявлення корумпованих співробітників тощо.

Раціональними є пропозиції щодо запровадження контрольних заходів для визначення стратегії, систем і механізмів управління процесами оподаткування [12]. Слід звернути особливу увагу на обґрунтування необхідності модернізації податкової адміністрації відповідно до Європейських стандартів [15]. Це передбачає створення ефективної податкової системи, що має сприяти підвищенню збору податків з позицій клієнт-орієнтованого підходу й ефективного управління людськими ресурсами. Така держав-

на реформа розглядається як основний пріоритет. Головним завданням податкової адміністрації є наближення податкового законодавства до стандартів ЄС, зокрема: контроль за збором податків; зниження податкового шахрайства; прийняття кодексу поведінки для бізнесу як платника податків; визначення певних податкових гарантій для бізнесу; боротьба з транскордонною злочинністю; посилення адміністративного потенціалу; поліпшення прозорості і обміну інформацією з державами – членами ЄС.

Модернізація залежить від компетенцій податкової адміністрації, які мають бути визначені національним планом щодо інтеграції в Європейський Союз, зокрема проведення податкової реформи і реформи податкового адміністрування; удосконалення ІТ-державного управління із запровадженням сучасних технологій, у тому числі комунікаційних; розвиток професійного рівня кадрів шляхом навчання, формування відповідальності й ефективного управління; удосконалення системи зборів і перевірки державних прибутків з метою зниження рівня ухиляння від сплати податків; забезпечення високого рівня обслуговування для громадян; створення громадських адміністрацій, які можуть зробити суттєвий внесок в економічну стабільність і якість рівня життя; встановлення клієнт-орієнтовного підходу в діяльності податкових адміністрацій з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства.

Для модернізації податкової адміністрації відповідно до стандартів ЄС вбачається необхідним укріплювати потенціал у всіх галузевих міністерствах, які займаються законодавством ЄС. Це надасть можливість узгодити законодавство держав, поліпшить координацію політик, задовольнить вимоги щодо здійснення фінансової допомоги в межах системи децентралізації управління (DIS). У цьому процесі відображено політичний механізм реалізації податкового контролю. Зрозумілим є те, що особливе місце посідають інформаційно-комунікаційні технології, розвиток яких вбачається здійснювати шляхом залучення

громадянського суспільства, неурядових організацій, електронного управління, електронного навчання, електронної охорони здоров'я, електронної демократії, електронного врядування, електронної економіки для контролю за податками.

У дослідженнях фігурує й така категорія, як «передовий податок», який має відповідати системам, що використовуються в ЄС. Акцент робиться на вдосконаленні бізнес-процесів, модернізації технічної інфраструктури, підвищенні рівня знань і навичок співробітників податкових адміністрацій, а також покращенні послуг, які надаються для платників податків і громадян.

Окрім цього, використовується поняття «механізм швидкого реагування» (QRM), який використовується Європейською Комісією з 2012 р. [14], що дасть можливість державам ЄС швидше реагувати на податкові шахрайства, а також знизить юридичні труднощі в реалізації конкретних надзвичайних заходів у випадках раптових і масових махінацій з ПДВ.

Як наголошується, ІТ-технології мають певні переваги, зокрема це стосується державного податкового аналізатора і мультисценарію корпоративного державного рішення щодо податку на прибутки [16].

Також акцентується увага на оцінці впливу транскордонних відмінностей податкових умов однієї держави на іншу. Спостерігається тенденція щодо того, що при рівних умовах підприємства відкриваються здебільшого у «податково захищених» місцях [17], що дає можливість підприємцям і домогосподарствам уникнути оподаткування. Це відбувається в умовах, коли запроваджується податок на проживання, на житло без врахування зайнятості платників податків.

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що на сучасному етапі розвитку держави обґрунтованою є необхідність розроблення та впровадження не лише спеціальних механізмів реалізації податкового контролю, адекватних для його здійснення в умовах системних реформ, а й потреба у врахуванні зарубіж-

ного досвіду з цього питання, зокрема країн Європейського Союзу.

Методологічною базою для обґрунтування місця та ролі податкового контролю в системі державного регулювання економічної сфери в умовах реформування, виокремлення напрямів його удосконалення, визначення механізмів реалізації податкового контролю слугували нормативно-правова база, теоретичні здобутки вітчизняних і зарубіжних учених та практиків у галузі економіки, менеджменту, теорії систем, державного управління.

Таким чином, аналіз змісту нормативно-правових документів з питань реформування в податковій сфері вказує на те, що необхідним є застосування нових підходів до здійснення податкового контролю, зокрема в частині вдосконалення адміністрування податку на додану вартість. Особливу увагу в контексті реформ слід звернути на формування системи податкового контролю залежно від ступеня ризику діяльності платників податків. Потребує вдосконалення інформаційний механізм податкового

контролю з метою забезпечення відкритості доступу до інформації про сплату податків. Податковий контроль має виконувати функцію забезпечення надходження до бюджету та виступати в ролі свого роду гаранта економічної безпеки країни в умовах реформ. Висвітлення сучасних зарубіжних підходів до застосування механізмів реалізації податкового контролю дало змогу визначити основні напрями його вдосконалення, зокрема в частині нормативно-правового, інституційного, інформаційного забезпечення.

Хоча на цей час і застосовується широкий спектр засобів податкового контролю, однак з урахуванням потреб у реалізації реформ необхідним є забезпечення їх ефективності. Крім цього, потребують удосконалення механізми організації та здійснення податкового контролю, а також їх нормативно-правове супроводження. Перспективами подальших розвідок вбачається виявлення зв'язків між механізмами реалізації податкового контролю та вдосконаленням інституційного забезпечення у цій сфері.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Буряк П. Ю. Податковий контроль в Україні : монографія / П. Ю. Буряк, Б. А. Карпінський, Н. С. Залуцька. – Львів : Простір, 2007. – Т. 1. – 400 с.
2. Дмитренко Г. Державний фінансовий контроль в Україні (податковий, казначейський, бюджетний) : монографія / Г. Дмитренко. – К., 2009. – 175 с.
3. Долгалов В. Ю. Податковий контроль в системі державного управління соціально-економічним розвитком регіону : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 «Механізми держ. упр.» / В. Ю. Долгалов ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2011. – 20 с.
4. Найденко О. Є. Податковий контроль : [навч. посіб.] / О. Є. Найденко. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2012. – 222 с.
5. Потернак Ю. П. Податковий контроль у системі забезпечення економічної безпеки держави : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 21.04.01 «Економ. безпека держави» / Ю. П. Потернак ; Нац. акад. внутр. справ. – К., 2014. – 20 с.
6. Ткачик Л. П. Особливості функціонування корпоративного податкового менеджменту / Л. П. Ткачик // Бізнес-Інформ. – 2013. – № 12. – С. 333–338.
7. Федун І. Л. Особливості реалізації податкового контролю в системі управління державними фінансами [Електронний ресурс] / І. Л. Федун // Ефективна економіка. – 2012. – № 4. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1105>. – Назва з екрана.
8. Футало Т. В. Податковий менеджмент : навч. посіб. / Т. В. Футало, Р. А. Крамченко, В. М. Сокульський. – Львів : Львів. комерц. акад., 2011. – 300 с.
9. Чинчин М. М. Правова природа податкового адміністрування в Україні : монографія / М. М. Чинчин. – Х. : Право, 2014. – 300 с.
10. Combating tax fraud [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/control_anti-fraud/reports/index_en.htm. – Назва з екрана.
11. Guide for Large-scale Enterprises to Manage Taxation Risks (Provisional): SAT Distributes [Електронний ресурс] / Circular Guoshuifa. – 2009. – № 90. – Режим доступу : <http://www>.

kpmg.com/CN/zh/services/Tax/Global-Transfer-Pricing-Services/Documents/Circular-20090505-0090-1e.pdf. – Назва з екрана.

12. Indirect Tax Technology [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://indirecttaxtechnology.com/2013/09/24/how-internal-audit-could-contribute-value-in-realizing-indirect-tax-objectives/>. – Назва з екрана.

13. Kabera Ch. A Critical Analysis of Effectiveness of Tax Offences Control Mechanisms Under Rwandan Law [Електронний ресурс] / Charles Kabera. – Режим доступу : http://www.memoireonline.com/05/10/3488/m_A-Critical-Analysis-of-Effectiveness-of-Tax-Offences-Control-Mechanisms-Under-Rwandan-Law15.html. – Назва з екрана.

14. Quick reaction mechanism [Електронний ресурс] / Global Indirect Tax Management. – Режим доступу : <http://globalindirecttaxmanagement.com/table-of-content/chapter-7-fraud/quick-reaction-mechanism.html>. – Назва з екрана.

15. Standard Summary Project Fiche [Електронний ресурс] / IPA centralized programmes. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/serbia/ipa/2011/04_modernisation_of_tax_administration.pdf. – Назва з екрана.

16. State Tax Analyzer [Електронний ресурс] / BNA Software. – Режим доступу : http://www.bnasoftware.com/Products/BNA_State_Tax_Analyzer/Index.asp. – Назва з екрана.

17. Tax Avoidance and Business Location in a State Border Model [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hec.unil.ch/documents/seminars/deep/886.pdf>. – Назва з екрана.

18. The Effect of Fiscal Policy and Corruption Control Mechanisms on Firm Growth and Social Welfare: Theory and Evidence [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.csae.ox.ac.uk/conferences/2004-gprahdia/papers/4m-azamgauthier-csae2004.pdf>. – Назва з екрана.

REFERENCES:

1. Buriak P. Yu., Karpins'kyj B. A., Zaluts'ka N. S. Podatkovyj kontrol' v Ukraini : monohrafiia (Tax control in Ukraine : monograph). L'viv : Prostir. 2007. Vol. 1. 400 p.

2. Dmytrenko H. Derzhavnyj finansovyj kontrol' v Ukraini (podatkovyj, kaznachejs'kyj, bi-udzhethnyj) : monohrafiia (State financial control in Ukraine (tax, treasury, budgetary) : monograph). Kyiv. 2009. 175 p.

3. Dolhal'ov V. Yu. Podatkovyj kontrol' v systemi derzhavnogo upravlinnia sotsial'no-ekonomichnym rozvytkom rehionu : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. nauk z derzh. upr. (Tax control in the public administration's system of social-economic development of the region : Ph.D. thesis). spets. 25.00.02 «Mekhanizmy derzh. upr.». Klasych. pryvat. un-t. Zaporizhzhia, 2011. 20 p.

4. Najdenko O. Ye. Podatkovyj kontrol' : navch. posib. (Tax control : training textbook). Kharkiv: Vyd-vo KhNEU. 2012. 222 p.

5. Poternak Yu. P. Podatkovyj kontrol' u systemi zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky derzhavy : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ekon. nauk (Tax control in the system of state economic security's providing : Ph.D. thesis). spets. 21.04.01 «Ekonom. bezpeka derzhavy». Nats. akad. vnutr. sprav. Kyiv. 2014. 20 p.

6. Tkachyk L. P. Osoblyvosti funktsionuvannia korporatyvnoho podatkovoho menedzhmentu (Peculiarities of the corporate tax management's functioning). Biznes Inform. 2013. Vol. 12. pp. 333–338.

7. Fedun I. L. Osoblyvosti realizatsii podatkovoho kontroliu v systemi upravlinnia derzhavnymy finansamy (Peculiarities of tax control's realization in the system of state finances' management) [Electronic resource]. Efektyvna ekonomika. 2012. Vol. 4. available at : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1105>.

8. Futalo T. V., Kramchenko R. A., Sokul's'kyj V. M. Podatkovyj menedzhment : navch. posib. (Tax management : training textbook). L'viv : L'viv. komerts. akad. 2011. 300 p.

9. Chynchyn M. M. Pravova pryroda podatkovoho administruvannia v Ukraini : monohrafiia (Legal aspects of tax administration in Ukraine : monograph). Kharkiv : Pravo. 2014. 300 p.

10. Combating tax fraud [Electronic resource]. available at : http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/control_anti-fraud/reports/index_en.htm.

11. Guide for Large-scale Enterprises to Manage Taxation Risks (Provisional): SAT Distributes [Electronic resource]. Circular Guoshuifa. 2009. Vol. 90. available at : <http://www.kpmg.com/CN/zh/services/Tax/Global-Transfer-Pricing-Services/Documents/Circular-20090505-0090-1e.pdf>.

12. Indirect Tax Technology [Electronic resource]. available at : <http://indirecttaxtechnology.com>.

com/2013/09/24/how-internal-audit-could-contribute-value-in-realizing-indirect-tax-objectives/.

13. Kabera Ch. A Critical Analysis of Effectiveness of Tax Offences Control Mechanisms Under Rwandan Law [Electronic resource]. available at : http://www.memoireonline.com/05/10/3488/m_A-Critical-Analysis-of-Effectiveness-of-Tax-Offences-Control-Mechanisms-Under-Rwandan-Law15.html.

14. Quick reaction mechanism [Electronic resource]. Global Indirect Tax Management. available at : <http://globalindirecttaxmanagement.com/table-of-content/chapter-7-fraud/quick-reaction-mechanism.html>.

15. Standard Summary Project Fiche [Electronic resource]. IPA centralized programmes. available at : http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/serbia/ipa/2011/04_modernisation_of_tax_administration.pdf.

16. State Tax Analyzer [Electronic resource]. BNA Software. available at : http://www.bnasoftware.com/Products/BNA_State_Tax_Analyzer/Index.asp.

17. Tax Avoidance and Business Location in a State Border Model [Electronic resource]. available at : <http://www.hec.unil.ch/documents/seminars/deep/886.pdf>.

18. The Effect of Fiscal Policy and Corruption Control Mechanisms on Firm Growth and Social Welfare: Theory and Evidence [Electronic resource]. available at : <http://www.csae.ox.ac.uk/conferences/2004-gprahdia/papers/4m-azamgauthier-csae2004.pdf>.

Васюк Юрій Миколайович – начальник відділу контролю за проведенням розрахункових операцій та проведення фактичних перевірок управління податкового та митного аудиту

Головне управління Державної фіскальної служби у Київській області

Адреса: 03680, м. Київ, вул. Народного Ополчення, 5-а

E-mail: vasykym@ukr.net

Vasiuk Yurii Mykolaiovych – head of the section on the control in clearing operations' and actual inspections' transaction, department of tax and customs audit

Main department of State fiscal service in Kyiv region

Address: 5-a, Narodnoho Opolchennia Str., Kyiv, 03680, Ukraine

E-mail: vasykym@ukr.net